

Nová konkurencia výrobkom suchej destilácie dreva

Podľa zprávy časopisu Ch. and Eng. News (28. IV. 1947) veľká petrolejárska firma Shell Petroleum Co. Ltd, vedúca britská spoločnosť koncernu Royal Dutch Shell, ohlásila ešte v marci 1947 ďaleko siahajúci program na rozšírenie výroby organických slúčenín na báze *petrolejovej*. Najdôležitejším bodom tohto programu je založenie novej továrne v Thronton-le Moors, Cheshire, v Anglicku, za niekoľko miliónov funtov šterlingov. S prácou sa už začalo. Začiatočná kapacita továrne bude ročne 24.000 long ton (1 long tona = 1016 kg), ale uvažuje sa už teraz o budúcom rozšírení výroby. Výroba zpočiatku zahrnie mnoho dôležitých rozpustidiel, ako *aceton*, *metyletylketón*, *metylizobutylketón*, *izopropylalkohol*, *diacetonalkohol*, *sekundárny a terciálny butylalkohol*, *metyloxid*, *metylizobutylkarbinol* a *izopropyléter*. Neskôr budú vyrábať aj iné chemikálie, ktoré sú teraz vo vývojovom štádiu v laboratóriách Shell. Tieto sú už aj v menšom množstve k dispozícii, a to z pokusných závodov pre výrobných spotrebiteľov.

Špecializovaná rafinéria v Stanlowe v manchesterskom lodnom kanáli zdvojnásobila výrobu vyšších sodných alkylsulfátov a je na ceste zvýšiť svoju kapacitu za 2 roky s 24.000 na 50.000 ton ročne. Podnik v Essexe v prístave Shell, ktorý vyrába prostriedky proti hmyzu, proti hubám a iné produkty pre poľnohospodárske použitie, má sa rozšíriť na 30.000 t ročne. Spoločnosť tvrdí, že výroba v Throntone zaokryje podstatnú časť britskej potreby v týchto chemikáliách, čiastočne bude nahradzovať trvalý import z USA a čiastočne bude vypomáhať zvýšenej potrebe konzumujúceho priemyslu. Hodnota zamýšľanej výroby ukazuje sa tým, že podľa terajších cien import týchto výrobkov vyžaduje sumy \$ 4.000.000 ročne. Potrebný petrolej ako surovina a palivo bude sa dovážať zo šterlingových krajín. Použitím moderných a automatických metód podnik v Throntone pravdepodobne nebude zamestnávať viac ako 200 robotníkov a úradníkov.

Nový podnik Throntone a rozšírená výroba v Stanlowe a v prístave Shell sú projektované tak, aby mohli svoje prebytky exportovať. Preto organizácia Shell rozvinuje teraz svoje tržistia v zámorských teritóriách. Na rozdiel od amerických podnikov Shell tovární v Throntone nebude vychádzať zo zemného plynu alebo z rafinačných krakovaných plynov, ktoré na britských ostrovoch nie sú k dispozícii, ale „z triedeného petrolejového základového materiálu, ktorý sa môže oveľa výhodnejšie spracovať“. V tomto, svojho druhu prvom podniku, ktorý má postaviť spoločnosť Shell, petrolejový základný materiál bude krakovaný až do

700°C, a olefiny, najmä etylén, propylén a butylén, budú oddeľované. Zvyšujúce plyny a odpadové produkty použijú sa predovšetkým ako palivo. Neskôr však budú tvoriť základnú surovinu pre výrobu mnohých chemikálií. Výroba sodných vyšších alkylsulfátov v Stanlowe zakladá sa na paraľázovom krakovaní vosku, na vytvorení vyšších olefinov, z ktorých sa potom syntetizuje mydlo a vlhčiace prostriedky.

Ide tu teda o výrobu syntetických produktov, ktoré sa dosiaľ vyrábaly nesyntetickou cestou, väčšinou z produktov suchej destilácie dreva.

L. Suran

SPOLKOVÉ ZVESTI

Prijímanie inžinierov do služieb Povereníctva techniky.

Povereníctvo techniky v Bratislave prijme do svojich služieb väčší počet inžinierov, ktorí vyjdú zo Slovenskej vysokej školy technickej a medzi inými aj odboru chemického.

Platové pomery u Povereníctva techniky sú pomerne veľmi výhodné, pretože okrem základného platu, ktorý činí u slobodného začiatočníka netto 2.800.— Kčs, u ženatého netto 3.700.— Kčs, sa ešte príznaťva mimoriadna odmena až do 1.000.— Kčs mesačne a počas exponovania na stavbe stavebný prídavok vo výške 2.150.— Kčs až 2.500.— Kčs mesačne.

Okrem toho, ak dotýčny uchádzač nastúpi službu u Povereníctva techniky hneď po skončení štúdií, dostane jednorazovú prémieu vo výške 10.000.— Kčs v prípade, že poberal štátne štipendium od Povereníctva školstva a osvetu a vo výške 15.000.— Kčs, ak nepoberal nijaké štipendium.

Percipienti týchto prémiei budú musieť zostať v službách Povereníctva techniky aspoň 2 roky. Ich požitky sa v dôsledku výplaty týchto prémiei nijako nezmenšia.

Prosíme pp. kolegov, ktorí sú členmi SChS, aby si na sjazd do Banskej Štiavnice doniesli spolkové legitímácie na doplnenie členskými známkami.

Najbližšie číslo (7. číslo) Chemických Zvestí výjde v septembri t. r. Príspevky sa však prijímajú aj počas prázdnin.

Redakcia.

Oprava

V čísle 4, Chemických zvestí na str. 112, Tab. 2. má správne byť:

Teplota kvapal. pri srážaní 75° 75° 75°.

Prosíme pp. čitateľov, aby si chybu láskave opravili.

Redakcia.